

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
Pe 6 jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelșrilor Nr. 12).

Un șir pețit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

La sărbătoarea drepturilor.

Un învățat renumit, cu numele Lamennais, care în toată viața sa a fost cel mai înflăcărat luptător pentru câștigarea de drepturi pe seama poporului, a spus în o carte a sa, intitulată „Cartea poporului”, că lacrimile cele mai amare sunt acelea, cari nu cad pe sânul nimănui și pe cari nimeni nu le șterge. Judecând aceste vorbe între împrejurarile de azi ale înfricoșatului războiu din lumea mare, putem mărturisi cu inima liniștită, că acum se varsă cele mai amare lacrimi. Pentru că chiar și dacă eroilor, cari se luptă cu întunecul morții, nu le picură lacrimi când li-se închid pleoapele, până la răsărirea altei lumi viitoare, totuși cei rămași acasă nu și pot stăpâni puterile, când sunt podiți de lacrimi.

Și lacrimile curg vale, merg pârâu. Ele sunt cele mai amare, căci ale soției nu cad pe obrazii soțului, ale soțului nu cad pe al soției și pe fața rumenă a copilășilor. Și astfel lumea plânge, plâng vâile și păraele și varsă lacrimi dealurile și munții, căci lacrimi sunt potopurile de sânge.

Trec zilele și plânsul nu mai încetă și iată vine ziua mare a Nașterii Domnului, care trebuie să trezească pe cei slabi de inimă din împărăția plângerii. Ca și odinioară, când mironosițele mueri au alergat la groapa Mântuitorului și au plâns văzând mormântul gol iar îngerul le-a spus să nu plângă, că a înviat Domnul, așa și azi glas de sus ne strigă să se oprescă jalea și lacrimile celor ce plâng. Ziua nașterii Domnului ne face să ne gândim la scopul venirii Mântuitorului nostru Isus Christos în lume. Ea ne îndeamnă la cugătarea, că nu trebuie să privim lucrurile așa cum sunt ele astăzi, ci să ni-le închipuim așa cum s'ar

potrivi ele cu scopul venirii în lume a lui Dumnezeu.

Intrățirea, pacea, bună învoirea au fost scopurile cele mai înalte ale coboririi Fiului lui Dumnezeu pe pământ și dacă azi vedem chiar contrarul lor, de aici nu urmează că avem să îngropăm adevărul veșnic, care ne șoptește, că Intruparea Fiului lui Dumnezeu nu s'a făcut cu scopul, ca adevărul să rămână imbrobodit.

Doar chiar înfricoșatul războiu ne-a dat destule dovezi, că zilele grele ce apasă acum sufletul omenirii au fost de lipsă, căci prea s'a departat omul de Ziditorul său, prea ne-am învățat să ne cugetăm numai la noi și am dat uitării pe de aproapele nostru. Cei mai nerețioși oameni, cei mai fără credință în Dumnezeu, au căutat apropiere către Dumnezeu acum când se aflau în fața morții și au mai încetat cuvintele de ocară și de osândă la adresa Celui ce ne-a zidit.

Când vedem deci, că oameni, fără nici un strop de credință în suflet s'au apropiat către gândul unei lumi mai bune, cum nu ne vom îndrepta noi gândul în spre partea aceasta, noi cari încă avem dreptul la viață și la înaintare, ca și ori-care popor din lume? Căci ceace Dumnezeu ne-a dat, viața, aceasta o jertfim bucuroși, când o cer nevoile mari ale scumpei noastre țări, dar trebuie să nutrim nădejdea că dreptul nostru va fi pe deplin recunoscut la vremea sa, cu alte cuvinte, avem nădejdea, că dreptatea se va încetățeni pe de-a'ntregul în scumpa noastră patrie.

Mântuitorul, când s'a coborât în lume și a fost întrebat de Ioan Botezătorul, că cine este, a răspuns că este vestitorul evangheliei pe seama săracilor. De aici

resultă, că nu numai cei puternici și obișnuiți, sunt chemați la ospățul împărăției veșnice; iar când a zis către oameni: „Fiți desăvârșiți”, a zis aceste vorbe către toată omenirea. Precum un om singuratic trăiește în persoana sa deosebit de altul și are dreptul la viață față de celalalt om singuratic, tot așa stă lucrul și cu popoarele, cari sunt compuse din totalitatea singuraticilor.

Astfel dară în înțelesul cuvintelor divine noi avem îndreptățirea, ca în zilele stinței sărbătorii a Nașterii Domnului, să ne punem toată nădejdea în faptele noastre, cari ar fi răsplătite cu acordarea drepturilor ce ni se cuvin. Căci săraci suntem în drepturi ceace au spus-o nu despre noi, dar despre țărani din patria noastră și deputații maghiari în parlamentul țării în luna Decembrie, că ar trebui introdus votul universal. Apoi ziarele, foile maghiare aproape toate vorbesc de nădejdea, că vor veni zile mai bune și nu va mai fi nevoie țărani maghiari să ia lumea în cap. Nădăjduiesc foile maghiare, că țărani maghiari aflători în America, la reîntoarcere în patrie, vor găsi vremuri mai bune.

Toate acestea ne îndreptătesc și pe noi să dorim zile mai bune. Ca acestea într'adevăr să vie, ca de-se ca mai întâi noi de noi să ne facem datorința nu numai față de țară, ci și față de noi înșine.

Cea mai mare datorie o avem în zilele acestea, ca să fim cu dragoste unii față de alții. Căci în zile ca acestea avem mare lipsă de ea. Să ne gândim la frații noștri aflători în năcazuri tot atâta, cât ne gândim la noi înșine. Să ne strângem rândurile răzlețe. Atunci vom înfrunta mai cu bărbăție sărăcia și nevoile și vom fi și mai îndreptățiti să cerem pe terenul drepturilor răsplată pentru jertfele noastre. Căci niciodată poporul nostru n'a fost mai îndreptățit să ceară

răsplată și drepturi egale pe seama sa, ca și acum, când și sărbătoarea Nașterii Domnului ne amintește, că ea e Sărbătoarea drepturilor, căci toți suntem fii ai aceluiaș Părinte ceresc. Nașterea Domnului a netezit deosebiriile dintre popor și popor și a scăpat pe om din robia păgânismului, chiar și pe cel mai sărac, căci însuș Domnul sărac s'a născut, ca astfel să arate lumii, că tot omul și deci tot poporul trebuie să se bucure de drepturi.

DEPEȘI.

Retragerea generalului Ruski.

Paris. — Ziarul „Le Temps“ are următoarea telegramă din Petrograd:

Impăratul a adresat generalului Ruski, ridicat din funcțiunile sale de comandant șef al armatelor pe frontul de nord, o scrisoare în care el constată că activitatea generalului pentru a realiza sarcina grea și anevoioasă de apărare a capitalei l-a istovit prea mult încât are lipsă de repaus și de îngrijire serioasă a sănătății.

Mulțumește generalului pentru strălucitele rezultate pe cari le-a obținut și exprimă nădejdea că-l va revedea nu peste mult iarăși în fruntea armatelor.

Ucazul imperial care ridică pe generalul Ruski din funcțiunile sale îl face membru al consiliului imperial și al consiliului militar suprem.

Acțiunea Italiei în Albania.

Lugano. — Tratatelor dintre ministrul de externe Sonnino și ministrul de război Orlando, — ziarul Stampa le atribuie o foarte mare importanță. Aceste tratative — scrie ziarul italian — au avut de obiect acțiunea care o va începe Italia în Albania și chestia aprovizionării Sârbilor cu muniții și alimente. Sfortările Italiei sunt în legătură cu neîncrederea Greciei, care s'a și văzut cerând Grecia explicații dela guvernul italian.

Ingrozitoarele lupte de pe frontul Bucovinei.

București. — Despre crâncenele lupte dela frontiera Bucovinei, stărilor bucuireștine li se anunță din Dorohoiu: In luptele dintre armatele austro-ungare-germane și rusești s'au dat seri greoaznice atacuri. Trupele austro-ungare au bombardat cu tunuri și puști un aeroplan deasupra Boianului. Canonadele încredinșate au fost de o vehemență neînchipuită. Bombardurile n'au încetat nici pe o clipă și au fost atât de puternice încât s'au auzit până la Dorohoiu. Canonadelor rusești trupele austro-ungare au răspuns cu înverșunare.

Trupele sârbești în luptă cu Bulgarii la Elbassan.

Berna. — După o telegramă primită de Le Temps din Londra la Elbassan se așteaptă sosirea trupelor bulgare. Bulgarii proiectează ca să înainteze pînă la valea Skumbului la Adria. Prințul Alexandru Karageorgevici a declarat că nouile pozițiuni ale armatei sârbești se întind dela Scutari pînă la San Giovanni di Medua, dela Siara pînă la Elbassan și dela Fieri pînă la Valona. Trupele sârbești au aci contact cu trupele italiene. Spre est dela Elbassan Sârbii sunt de 3 zile în luptă violentă cu Bulgarii.

Luptele în Persia.

Berna. — După o telegramă din Teheran, trupele rusești au atacat la 35 chilometri departe dela Rabad Kerim armata emirului Kismet, căreia îi dă ajutor și jandarmeria persiană. Rușii se apropie cu repeziune de oraș, unde au fost tăiate toate sârmele de telefon

și telegrafe, ceace îngreunează apărarea dușmanului.

Urișe lucrări de apărare la Canalul de Suez.

Salonic. — O persoană care a călătorit prin Canalul de Suez, povestește că acolo se fac pregătiri urtase pentru apărarea Canalului. Pe ambele maluri ale Canalului lucrează peste 200,000 de lucrători, cea mai mare parte indieni. Se fac șapte rânduri de tranșee. Ambele arși sunt strasnic întărite cu tunuri de calibru mare. Câteva din orașele apropiate au fost transformate în cetăți întărite. In Canal staționează vapoare de răsbotu, provăzute cu tunuri de cel mai mare calibru.

Incoronarea Țarului Ferdinand al Bulgariei ca rege al Macedoniei. — Unde se va face încoronarea?

Constantinopol. — Se comunică din Sofia: In cercurile guvernamentale se afirmă că după sărbătorii țarul Ferdinand al Bulgariei va face o nouă călătorie în Macedonia. Printre orașele vizitate vor fi Scopla, Veles, Prilep, Monastir și Ohrida. La Ohrida, în vechea mitropolie unde au fost încoronat vechii regi al Bulgariei, între cari țarul Samuel, este vorba ca țarul Ferdinand să fie încoronat pentru a doua oară și ca țar al Macedoniei.

In numitele orașe macedonene se fac pregătiri pentru a se face țarul liberator o primire entuziastă.

După încoronare, e vorba să alba loc o revistă, la care vor participa, în afară de legătura macedoneană, și detașamente de trupe austro-ungare și germane. Cu această ocazie, țarul va da rui o mare sumă de bani pentru creșterea unui orfelinaț a fiilor de militari căzuți în război, care va purta numele lui.

Basarabia de sud teritor de război.

București. — Adevărul anunță că partea Basarabiei dintre Odessa, Reni și Ungheni a fost declarată teritor de război. Fără permisiune dela comandamentul militar din Chișineu nimeni nu îl este permis a se așeza sau parăsi acest teritor. Se mai anunță că arhivele tuturor autorităților civile și toate depozitele filialelor finanțare din Reni vor fi duse la Odessa.

Un plan de năvălire în România??

Correspondentul din Stockholm al ziarului „Vossische Zeitung“ scrie următoarele:

Generalul Pau, care a sosit acum de curând din nou la Petrograd, s'a străduit, cu prilejul primei sale călătorii, să înduplece pe Țar și guvernul rus, ca să-l împărțească statornic la cartierul general al armatelor rusești.

Incercarea sceașta a fost zădărnicită de marele duce Nicolae, care nu voia să aibă un control continuu din partea generalului francez.

Atunci, generalii French, Joffre și Pau au întocmit un plan — pe care l'au înaintat țarului — pe baza căruia trupele rusești să năvălească în România, în caz când această țară nu s'ar alipi Quadruplei.

Se afirmă că țarul ar fi respins acest plan și atunci misiunea lui Pau a fost zădărnicită.

Calătoria de acum a generalului francez se poate să aibă un rezultat mai favorabil. Nu pare exclus ca generalul Pau să rămână în Rusia până la sfârșitul războiului, ca legătură între statul major rusesc și cel francez. Ar avea un rol de sfătuitor în ce privește mai ales politica balcanică a Rusiei și poate va pregăti și marea ofensivă rusă pe frontul nord-estic, ofensivă la care a sfătuit și în cealaltă vizită a sa, când însă nu a fost ascultat.

La granița Basarabiei.

Ofensiva rusească așteptată deja de mai mult timp la frontul Bucovinei a început la 28 Decembrie. După Buletinele noastre Rușii după o pregătire mare cu artilerie au atacat cu forțe mari pozițiile austro-germane în râurile Prut și Nistrul și la Nord dela acest din urmă râu; însă ei au fost respinși pretutindeni cu pierderile cele mai grele. După unele știri Rușii ar fi reușit de a ocupa localitățile Toporași și Sadagura dar ceașta informație s'a arătat ca falsă. Pe frontul galițian atacurile rusești s'au îndreptat în deosebi contra capului de pod din Burkanov pe Strypa.

Trupele austro-germane din armata Contelui Bothmer au respinși și aici toate atacurile și au făcut cam 1000 prizonieri.

Iată ce spune cel mai nou comunicat al nostru despre aceste lupte.

Dușmanul a reluat acum ofensiva și contra frontului basarabean al armatei Pflanzer-Baltin. După ce deja în noaptea de Anul-nou a încercat înzădar în două rânduri, iar înainte de amenza zilei ce a urmat de mai multe-ori, de a pătrunde în pozițiile noastre, la 1 oră după amiază el a îndreptat din nou un atac puternic contra întăriturilor dela Toporaș care a fost respins de vitejii noștri apărători în o încercare. La două ore după aceea pătrunseră gease regimente rusești, cari în partea cea mai mare au fost din nou respinse, numai într'un loc lupta încă nu o terminară. Pierderile dușmanului sunt extra-ordinar de mari. Frontul nostru dela Strypa, la nord-est dela Bucureș, încă a fost atacat de dușman în dimineața de Anul-nou. Atacul nu a succes întocmai așa cum nu a reușit și o legătură rusească asupra unui pont la nord-est dela Burkanov.

Numărul prizonierilor făcuți de o săptămână în Galiția-estică, se apropie de 3000. La sud dela Dobno și Bereștan, în regiunea dela Kormna, au fost respinse detașamente dușmane mai slabe.

Răvaș politic.

În săptămâna din urmă focul războiului s'a aprins în fața Salonicului. Aliații Francezi și Englezii s'au retras peste granița grecească și așteaptă soarta armatelor austro-germane.

La hotarul Greciei e o liniște prevestitoare de furtună. Armatele austro-ungare și germane, precum și armata bulgară stau gata de orice. Știrile ce sosesc, spun că trupele Intelegerii așteaptă atacul puterilor centrale în viitorul cel mai apropiat și în vederea acestui atac întăresc înălțimile ce se ridică în jur de Salonic.

Unica cale ferată, care mai lega nemijlocit Grecia cu Bulgaria e întreruptă. Calătorii din urmă ce au sosit din Salonic la Sofia spun că generalul Sarraill e adevăratul stăpân al Salonicului.

Trupele Intelegerii se întăresc pe linia *Guemendje-Salonic*, în jur de Salonic, iar pe insula *Chalkidike* se construiește a treia linie de apărare.

Francezii își au pozițiile lor pe țărmul drept al Vardarului, iar Englezii pe țărmul stâng al rului. După știrile mai noi până acum au debarcat 230 mii Englezi și Francezi.

Trupele grecești au fost retrase din zona de luptă anglo-franceză și stau acum cu arma la picior. Intelegeria a încercat să pună stăpânire și pe Cavala dar guvernul grecesc a ridicat un energetic protest.

Din izvor competent din Salonic se spune că trupele Intelegerii doresc să dea o luptă decisivă cu armatele germane și austro-ungare pe înălțimile dela Kilkici (Küküs). La granița deocamdată e liniște. Englezii continuă sigur lucrările de fortificare a Salonicului și au concentrat un număr mare de trupe pe înălțimile Kilkici, Langada și Hortlads. Baza de operațiune a diviziei aeronautice franco-engleză va fi Kilkici. S'a început construirea unui mare hangar.

Grecia n'a primit încă nici o garanție din partea Germaniei că trupele bulgare nu vor trece pe teritor grecesc.

(Kilkici sau Küküs, unde va avea loc ciocnirea între trupele ortile, se găsește lângă calea ferată Salonic-Doiran, la 40 km. spre nord dela Salonic, iar Langada la 20 km. spre nord-est dela Salonic, lângă calea ferată Salonic-Serres. Spre sud dela Langada se găsește Hertalis sau Chorteci).

Ziarele rusești sunt informate din Atena, că două regimente sârbești, cari au fost la Goygheli s'au alăturat la armata engleză din Macedonia grecească.

Din acestea toate se vede, că luptele ce se vor da în fața Salonicului, vor hotări poate soarta războiului, ce s'a dat în răsăritul Europei...

Adăpost pentru orfanii noștri.

Căți dintre inimicilor frontului ai noștri ramânești s'au hotărât să adune bani pentru înființarea unui orfelinat în Sibiu, în care să-și găsească adăpost bietii orfani rămași în număr atât de mare pe urma războiului. Iată actul ce l-au dat cu acest prilej:

Act comemorativ.

Războiul actual a scos la suprafață o multime de lipsuri, pe cari ne simțim datorii a le acoperi.

O astfel de lipsă de actualitate și după părerea noastră de cea mai mare urgență este înființarea unui orfelinat aici în Sibiu, pentru orfanii celor căzuți în războiu sau copii ai părinților deveniți și altcum ne-capabili de muncă și câștig.

Subsemnații ne-am constituit de inițiatori ai acestui așezământ umanitar de întreținere, de creștere și de lumină, și contribuim în acest scop cu sumele arătate lângă numele nostru, iar suma întregă o punem la dispoziția Venerabilului Consistor cu rugarea, să o ia în administrare, — să mărească fondul și prin alte contribuții, și să-l doteze și din fondurile proprii astfel, ca încă în toamna anulului 1916 să se înființeze orfelinatul, față de care nu ne rezervăm nici un drept.

Sibiu, 12/25 Decembrie 1915.

1. Nicolae Ivan, ases. cons. . . K 500
2. Ioan de Preda, figc. cons. . . » 500
3. Pantoleon Lucuța, ases. cons. . . » 500

4. Alexandru Lebu . . . » 500
5. Dr. Ilie Beu . . . » 200
6. Dr. Ioan Fruma . . . » 200
7. Dr. Lucian Borcea . . . » 200
8. Dr. Vasile Preda . . . » 200
9. Dumitru Vulc . . . » 200
10. Lazar Triteanu . . . » 200
11. I. I. Lăpedatu . . . » 100
12. Constantin Popp . . . » 100

Darul acesta întimos nu are lipsă de nici o laudă. Sufletele curate ale copților, ce se vor adăposti în acest orfelinat vor fi pururea recunoscătoare.

Pacea.

O cercetare între oamenii politici din toate țările.

Un redactor al lui «New-York Times» a făcut o cercetare, cu privire la ce cred oamenii politici din toate țările despre pace și despre svonorile cari alegă cu privire la începerea tratativelor.

Președintele Wilson spune că el dorește ca pacea să se încheie cât mai curând. Are speranța că, în urma întrevinerii Statelor-Unite și a Spaniei, pacea să se poată încheia.

Bryan crede că pacea nu se va încheia așa de repede pe cum se crede. După dânsul este o mare greșală că statele neutre ajută cu muniții și materiale trebuincioase războiului, pe aliați. Dacă aceste ajutoare s'ar opri un prim pas spre pace este făcut.

Nu crede în adevărul svonorilor de pace cari alegă.

Roosevelt spune că încheierea păcii în împrejurările de acum însemnează o prostie și n'ar aduce Europei decât nouă războie.

Crede că războiul se va putea termina numai ca înfrângerea Germaniei.

Clemenceau spune că nu se poate pronunța. Nu s'a făcut și nici nu s'a primit din partea Franței nici o propunere de pace. Franța va continua încă războiul până la biruință.

Giolitti crede că este prea de vreme să se vorbească de pace. Războiul este abia la început. Pacea vor dicta-o învingătorii, iar cei învinși vor trebui să o primească fără nici o opunere. Italia este hotărâtă să și continue războiul, ori-câte jertfe ar cere el.

Garibaldi (nepotul creului) spune că despre pace nici nu se poate vorbi acum. Italia va dicta pacea din Viena la Berlin. Are mere încredere în rege și Cavoura cari vor înfăptui unitatea națională a Italiei.

Sir Edward Grey spune că pacea se va încheia la Londra. Acum este prea repede să se vorbească despre ea. Crede că cine a scormonit svonorile de pace le-a făcut din dorința de a o încheia. Anglia nu poate începe tratative de pace până nu va fi biruitoare.

Cailaux speră că pacea va veni în curând. Acum ea s'ar încheia fără de învinși și fără de învingători, ei numai prin o mică schimbare de granițe între statele luptătoare.

Von Jagow, desmiște știrile aruncate de presa anglo-franceză, cum că Germania ar fi făcut propuneri de pace. Pacea o va hotări biruința armatelor.

Contele Berthold crede în biruința puterilor centrale, cari nu vor putea fi învinse. Armatele anglo-franceze, n'au disciplina și n'au exercițiul celor austro-germane.

Războiul de până acum a fost al armatelor. Dacă pacea se va încheia acum, după cum se aude, va învinge cel care are armată diplomatică mai tare. La masa verde, luptele se vor da cu tot aceeași încetineală, ca și în luptele din tranșee.

Nu poate crede că puterile centrale să fi propus pacea.

Papa în diferitele declarații făcute, recunoaște trebuința încheierii păcii. El își va lua din nou înstreținerea unei noi încercări pe lângă luptători. Crede că va isbuti ca pacea să se încheie cât mai curând.

Redactorul ziarului american termină spunând că încheierea păcii este o mare întrebare. Puterile Quadruplei ca și acele centrale cred fiecare în victoria armatelor lor.

Până ce unul dintre beligeranți nu va suferi înfrângere, vorbă despre pace nu poate fi.

Partea literară.

Crăciunul anului 1915.

O mie nouă sute, și încă c-nispăze-e,
Mai sunt vre o șapte zile, acelea pân' vor trece.
Să treacă-odată anul cumplit, și fără de soț,
Care vrea să ne răpună copiii, toți și nepoți.
Chiar biblia ne spune, și cred că nu ne minte,
Dacă'r veni strămoșii, dintr'ale lor morminte.
Să vadă că povestea acuma s'a'mpliat,
Car' o spunea proroci când a fost prorocit.
C'o mie nouă sute dela Isus vor fi,
Dar două nici odată nu se vor împlini.
Ne-a spus tot adevărul, dar noi nu i-am crezut,
Acuma deci cu ochii pe toate le-am văzut,
E lumea atât de mare și plină de păcate,
Că nu pot să se vadă nici frate cu frate.
Dar n'au ei griji nici unul, că-i bine, sau e rău,
Și nici nu țin ei teamă nici chiar de Dumnezeu.
Ne-arată că e mare, și lucrul lui e sfânt,
Trănisu-nea chiar semne pe cer, și pe pământ.
In Vifleim odată, o stea când s'a' ivit,
Ea a condus pe magii cei dela răsărit.
Acolo unde 'n iosele ora pruncul e uitat,
Ia dus frumoase daruri și lui i-s'a' nchinat.
Dar steaua răspândi'a lumină atât de mare
Că toată lumea a pus'o pe gânduri și mare.
Irod văzând aceasta, atât s'a' năpăimântat,
Că nu cumva să sară din tronul de împărat.

Era atât de crâncen și stăta de tiran,
Tâind pe toți n-a-și mai jos, și de doi ani.
Dar căzător ostășii atât l-a căutat,
Că pe Isus putere, de sus l-a apărât.
Când plân-ăte de mame resuna a postii,
Blastam plăceta care răpse p'ai lor fii.
Cu ele de'mpreună acuma plângem noi,
Rugându-ne cu lacrimi să curme a'est răboiu.
Că Dumnezeu e mare și lucrul lui e sfânt,
Să ne adu'o pace, la cei de pe pământ.
Acum a sosit timpul, să plângem toți 'n rând,
Pământul țării noastre cu lacrimi udând.
Și daruri să-i aducem, la cel ce s'a' nă-cut,
La cel fără de moarte și fără te'necut.
Să svinte atâtea lacrimi, din ochii tuturor,
Și 'nving tor să fie al nostru drag popor.

Maria din Ocna.

Intr'o zi de Duminecă.

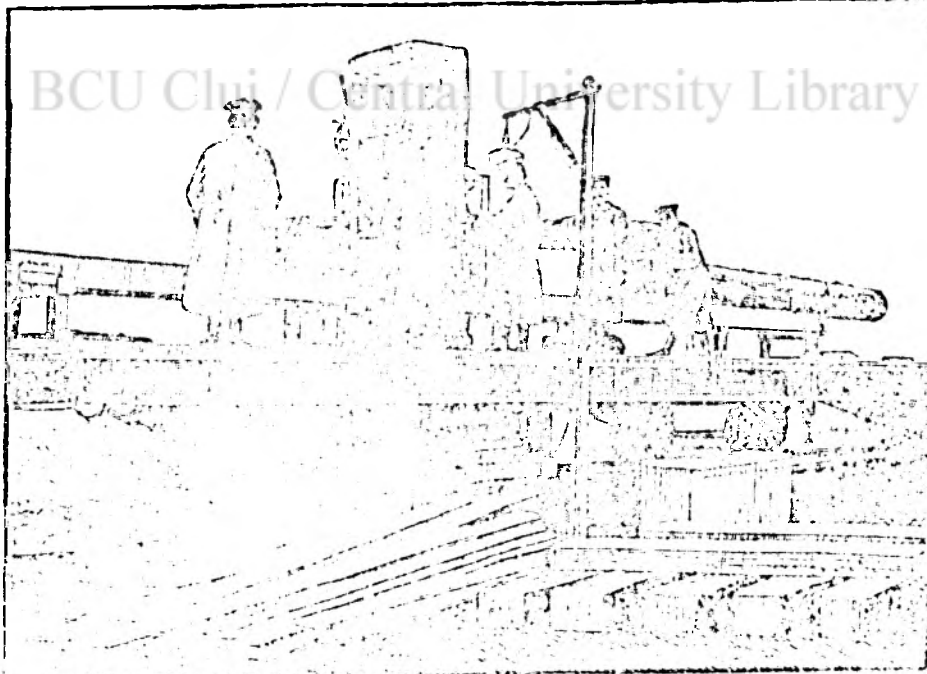
Și dascălul Ilinie ștergându-și ochelarii aburiți cu nătrama își urmă firul povestirii. Cum spuneam — neamtu-i a naibii, nu deajaba se zice că face ceas cu cuc. Câte lanțuri de pământ n'au rămas la noi nelucrate, încât te apuca o duioșie când vezi ogoarele întelenite și plugurile pruse de roșină. Da ia să te duci în țara neamțului, cât vei avea să umbli până ce dai de un pământ nearat, lăsat în grija celui de sus. Și să nu credeți că acolo ficiorii

nu sunt duși la bătaie, trimbița de chemare a răsunat și acolo, poate mai groaznic decât la noi, voiaicii au plecat și acolo să și apere țara, că dacă împăratul clipește din sprânceană cine ar mai putea să zăbovească și să se ferească de focul ucigător al prafului de pușcă. Dar vezi neamțu își lucră mai cuminte moșia decât noi, căci el deja 'n timp de pace și-a dat seama că vom ajunge timpuri când n'o să n'ai aflăm brațe cari să lucre pământul. Plata lucrătorului crește de pe-o zi pe alta, vitele deasemenea se scumpeșc așa încât cu timpul n'o să mai putem stoarce câștig din cultivarea pământului. Și muncindu-și creerul cu astfel de gânduri a început să iscodească fel și fel de mijloace cari să înlocuiască brațul omenească astfel și numai cu puțini lucrători și puține vite, sau chiar fără de ele să se poată lucra pământul și adună recolta. Mă întrebați de mijloace. Da de câte ori nu v'am cetit din novele cum mai unul mai altul din capetele luminate ale lor au iscodit mașini de îmblățit, mânate de motoară și câte și mai câte unelte cari lucră așa zicând dela sine, de o sută de ori mai cu spor decât mâna omenească așa în cât un sat întreg are destul cu o mașină de aceea. De câte ori nu v'am spus cum fruntașii

O nouă mașină de tăiat și cioplit lemne în armata germană din Polonia rusească.

La facerea șanțurilor și a altor întărituri sub pământ pentru armata luptătoare, la construirea frotărețelor, la facerea podurilor și la alte multe feluri de lucrări în răboiu, se folosec azi o mare mulțime de stâlpi, grinzi, scânduri etc. Pentru tăierea acestor stâlpi, și scânduri să recere înă timp de acia o de mare însemnatate, ca aceste lucrări să fie isprăvite cât se poate de iute. Aceasta se întâmplă cu ajutorul a diferite mașini de tăiat. Una de felul acestora arătam în chipul de alături.

Pionierii germani au așezat mașina pe un vagon de mărfuri rusești. Cu ea sunt în stare să taie într'o zi sute de arbori, din cari să facă stâlpi și alte lemne cum le trebuie. Prin Polonia rusească sunt păduri foarte mari, astfel că

nu do unde să taie. În cazuri de lipsă se întind niște șini, ca cele pentru linia ferată până în mijlocul pădurii. Pe aceste șini duc apoi vagonul cu mașina de tăiat până la locul numit, unde se începe tăierea stâlpilor. Blăncile și stâlpii tăiați se încarcă pe vagoane și se transportă cu trenul acolo, unde sunt de lipsă pentru lucrări ca cele numite mai sus. Mașina aceasta de tăiat se poartă cu diferite puteri, iar mai cu seamă cu motoare de benzină. Dela de-lararea răboiului încoace, a fost de multe ori tare uimitor, cătă mulțime de stâlpi su tăiat numai într'o zi pe niște germani, cari lucrău cu astfel de mașini, pe cari li-am putea asemăna cu niște ferestreauă mari de pe la jonglere.

Automobilul militar francez pentru călătoria pe uscat și prin apă.

Dupăcum se spune, armata franceză ar fi fost provăzută cu toate cele necesare. Soldaților francezi le să la îndemâna tot felul de lucruri, cu cari să se ajute în cazuri delipsă. Între aceste se numără și automobilul. Numai căt, dacă călătorești cu automobilul încă îți pot veni unai te-o seama de neajunsuri. Așa spre pldă la trecerea peste ape, la uși și altele. Dugmanul, dupăcum se știe, de obicei strică toate podurile, pe unde crede că poate fi urmărit. Iar în cazuri de acestea, când ajungi cu automobilul la un pod care e stricat, trebuie se stai în loc.

De aceea s'au construit automobile, cu ajutorul cărora să se poată trece peste un râu sau un lac, chiar și dacă n'ar fi pod peste el. Aceste automobile sunt tot a cele bicinuite, numai lo-

cul de șezut o altcun în ocmă, n'având țirma ca la trăsură, ci ca o luntriță. Luntrea aceasta e de așa construită și așa de mare încât ajunge pentru așezarea motorului, a câmei automobilului și se poartă ședea în cea patru persoane. Un astfel de automobil militar francez vedem în chipul de alături; e în drum spre a căuta și a de de urma dușmanului. Dacă drumul peste un râu fără pod, vedem automobilul cum începe a înainta prin apă, în forma unei luntri. Cât ce a ajuns la cealaltă parte a râului, roatele automobilului intră din nou în apă, mergând mai departe pe drum înainte. Că la trecerea prin apă se udă unele părți ale automobilului, cum sunt roatele, osiile etc., n'are a face nimic, deoarece acestea se mai udă și așa des-ule-ori, când sunt ploii mari sau noroșie, dar pentru aceea tot funcționează.

satelor se întrunesc, pun banii — fiecare cum poate — la un loc să întovărășesc, își cumpără mașinile, să îngrijesc de câțiva muncitori cari apoi cutoresă lanț de lanț și dau gata lucrul pe care mii de brațe abia l'ar putea isprăvi. Câștigul care să dobândește pe calea aceasta e mai mare decât acela care l'ar fi adus banii dacă s'ar fi pus la vre-o bancă. Dar cine ar putea să prețuiască folosul mare pe care l pot aduce aceste întovărășiri scum, când sute de case au rămas fără stăpân, când lucrătorul de câmp e silit să-și schimbe, sapa cu panganeta, plugul cu tunul, când în loc de sămânța roditoare trebuie să arunce plumburi otrăvitoare în ogoarele întinse ale dușmanului.

Aici dascălul s'a oprit puțin scrutând cu privirea sa vioaie pe sătenii cari îl ascultau nedumeriți, unii din ei rătăcind cu mințile cineștie unde departe la cel dus sa se bată pentru apărarea moșiei rămasă în lipsa lui narată. Alții din ei s'or fi cugetat la tovărășia infundată de o mână de oameni din satul învecinat. Tovărășia are azi două mașini de imblătit care colo după seceriș umblă din sat în sat muncind din greu și umplând cu bani și bucate șerparele și hambarele stăpanilor lor. Și atunci își vor fi zis și ei în gândul lor: „mă da tot fi cuminte neamtu ăla“. Gândurile cari li se imbulzeau în cap tot mai cu grămada au fost deodată alungate de glasul mlădios al dascălului Irimie.

Dar — păreca oameni buni nu-mi vine nici mie să cred ceea ce-am cetit de curând. Neamtu nu cunoaște margini în a iscodi. Dumnezeuastră de bună seamă ați auzit vorbindu se de electricitate. Doar și în satul vecin să pot vedea mașinile mari cari mânate de apă se învârtesc zi și noapte fără odihnă și în noaptea fără odihnă minunea pe care lumea o numește electricitate,

Și cum să nu fie minune când cu electricitatea asta poți lumina, încălzi, poți mîna tot felul de mașini, trăsuri și cară, poți face câte mai toate. Ce de-a-colo, unde să zamislește o poți ducunde-ți place, i destul să legi cele două perii în cari s'adună bat'o pîrdalnicu prin o sîrmă de aramă fie cât de lungă și electricitatea curge prin sîrmă dela o perie până la alta cu aceeași înțepală cu care aleargă gândul. Acum îi aici și cum ai clipi din ochi e și în țara Muscanului. Minunea lui Dzeu

Azi când fiecare muncitor caută să-și ușureze lucrul, chemînd în ajutor pe acest Prăsea, care poate face adevărate năsdăvății, e firese lucru că nici muncitorul glicii nu s'a lăsat mai pe jos ci s'a chinuit și străduit cum s'ar putea bucura și el de rodirile bogate pe care le poate înfăptui acest făc decurînd zămislit al științii.

Și iată că în țările unde țărănule mai cu dare de mîna, moșile mari se lucră azi cu electricitate. Pluguri electrice aleargă azi dela un capăt până la celalalt al lanțurilor de pămînt, tăind brazde adânci în pămîntul umezit încât văzându-le cam lucrează fără ca să fie purtate de mîna omenească ai crede că nu-i lucru curat. Dela mașinile electrice, mânate de apă, foc sau benzină, în cari se produce fără de încetare elec-

tricitatea aceasta se scurge în sârmele întinse peste suprafața pămîntului aducînd în mișcare plugurile uriașe cari în felul acesta alunecă dealungul sârmelor, brăzdînd în acelaș timp pămîntul.

Un neamț cu luleaua 'n gură oprește din când în când, după trebuință, curgerea electricității în sârme oprind astfel plugurile, ca nu peste mult să se pornească din nou, brăzdînd alte locuri încă neurate. Câte minunăți nu se pot vedea pe astfel de moșii, mașini de grăpat, de tăvălugit, de sămanat, de cosit, toate lucrînd fără un pui de om, mânate de electricitate și iarăși electricitate. Iar coala când a sosit timpul imblătirii mașinile de treerat lucrează zi și noapte pînăce nu dau gata nenumăratele clăi de grîne căci șurile unde se întâmplă imblătitul sunt luminate de lampe electrice cari sunt scutite de orice primejdie de foc.

Țărani ascultau înărmuriți la povestirile dascălului Irimie, cari li se păreau mai degrabă povești iscodite de mintea înțeleptului lor das ă; numai luon al Florii mișca din când în când din cap întărînd cele auzite. Pe el îl purtasu nu de mult vaporul lui Missler peste întinderea mărilor nemărginite iar în America avu prilej să fie mărtor la felul acesta încă neobicinuit la noi de a se lucră pămîntul.

Cu toate acestea m'ași mai împăca și eu, zice dascălul după un scurt popas, dar' ce eace nu mi vine a crede sunt alte minuni pe cari le face electricitatea drăguța.

În ascultați:

Zice ca se fac încercări acum cum s'ar putea îngrăa pămîntul tot cu electricitate. Că vedeți D voastră gunoiul o scump, iar dace nu-i dai pămîntului ce e a lui, să ostenește și el cu timpul și numai poate produce roade imbelșugate.

Și iacă la ce rezultat ar fi ajuns neamtu și în privința asta. El a varat cele două capete ale sârmei în pămîntul lucrat așa că electricitatea s'a scurs în lăuntru pămîntului, între cele două capete ale sârmei, cu alte cuvinte a electrizat pămîntul. Și iacă minuna, un pămînt electrizat e mai roditor decât altul îngrijit după rîndele lile noastre. Bucatele, ierburile și legumele cresc mai tare într'un pămînt de acesta, mai ales dace electrizarea s'a făcut după ce s'a umezit bine pămîntul, și nu când dogore soarele. Roadele aduse sunt mai imbelșugate și în acelaș timp mai bune. Așa de pildă steala din care se fabrică zăharul fiind electrizată conține mai mult zăhar decât alta care a crescut într'un pămînt în care nu s'a scurs electricitate, săcara dîntr'un pămînt electrizat e cu mult mai gustoasă și mai nutritoare. Electrizarea pămîntului face ca sucirile să curgă (să circuleze) mai repede prin plante și împiedecă în acelaș timp gîndacii de la stricăciuni. Măntrebați cum îngrase electricitatea pămîntul? Știți și Dvoastră că plantele ca să crească, trebuie și ele să se nutrească; ele se nutresc cu diferitele săruri cari parte se află dela început în pămînt parte i le dăm noi pămîntului cum o de pildă salitru. Da nutremîntul asta cum ar putea să pătrundă în stomacul plantei dace nu s'ar topi, sau cum s'ar zice disolva în

apa care se află în pămînt și pe care o sug prin rădăcinile lor. Ce folos de toate săurile acestea dacă nu să pot topi în apă și Doamne câte bucături bune nu se află în pămînt, cari dacă s'ar putea topi în umezeala pămîntului ce bine le-a prinde săracelor plante. Dar ce folos, ele rămân în pămînt nefolositoare cîta vreme is tari ca piatra. Și iacă electricitatea face și aci lucru bun. Scurgîndu-se ea prin pămînt și întălnind în drumul ei săruri cari nu se topește în apă le silește să se topească îmbunătățind astfel pămîntul.... Cum ved acum soarele apunînd și trimițînd sulite de foc din zarea n'flăcărata ca un crai care înainte de culcare își mai cercetează odată cu privirea ostașii, îmi vine în minte o nouă minune pe care o poate face electricitatea. Soarele e susținătorul vieții pămîntești căci ce s'ar alege din noi și de tot rostul pămîntului dacă n'ar fi soarele drăguțul care să ne încălzească și să ne țină aprinsă lumina vieții. Ce s'ar alege de toate ființele vițuitoare de pe pămînt dacă într'o bună zi soarele amărât de fărădelegile noastre s'ar desprinde de pe bolta cerească și ar apune pentru totdeauna porînd să lumineze alte neamuri mai vrednice decât omeneia de azi. Ne-am prăpădi cu toții, căci fără de lumina s'areui nici macar un firicel de iarbă n'ar putea să trăiască. Așa a orînduit Dzeu întocmirile lumii. Ca holdele să poată aduce roduri au trebuință de căldura și lumina soarelui poate mai mult decât omul și vitele. Dacă soarele ar lumina neîntreupt zi și noaptea atunci plantele ar crește mai repede, bucatele s'ar coace în timp mai scurt. Azi când orașe întregi se luminează cu lumina electrică nu e mirare de s'a cugetat omul la înlocuirea peste noapte a soarelui și în economie. În țara englezului s'au făcut și în privința aceasta încercări. Straturi lungi în cari sunt sămănașe tot felul de plante sunt luminate peste noapte de lumina electrică. Lămpi electrice cari stau să le orbescă cu lumina lor sunt potrivite astfel deasupra acestor straturi încât să pot mișca dela un capăt al stratului până la celalalte luminînd asemenea soarelui plantele cari încep să răsară din pămînt. Cu mișcarea lămpilor omul trimite într'acolo ca plantele să fie în a aceeași măsură luminate din toate părțile tocmai așa precum soarele în drumul său își trimite belșugul său de lumină până și la cele mai ascunse particule ale plantei. Rzele electrice sunt tot atât de binefacătoare plantelor ca și soarele de peste zi.

Se inoptase de-a binele. Cîte-o vită întărzăvă trecea din când în când pe lângă pîlcul de țărani, cari ascultau tăcuți noutățile spuse de dascălul lor. Erau obișnuiți să afle în fiecare zi de sărbătoare cîte-o veste nouă din lumea largă, iar dascălul Irimie a fost azi mai vorbăreț de cât ori și când. Se apropia vremea cinii, dascălul Irimie le mai vorbi de foloasele mari ale învățaturii, fără de cari nimic nu s'ar fi putut face din toate cîte a istoriei el zici. Mai schimbă cîteva vorbe despre răboiul care nu mai vrea să se sfîșească, despre făcînd duși pe câmpul de bătăie și cine știe cât ar fi mai

durat sezătoarea de n'ar fi răsunat de
oțără glasul mlădios al Paraschivii lui
Iuon al Florii:

„Da bine oameni buni, a-ți uitat
să mai dați și pe acasă?”

Fără m'a scris pe hârtie,
Că sunt bun de cătanie.
Și din doi fii ce-ați avut,
El pe mine m'a răpit
Părăsind părinți și frate,
Să-l urmez în țări departe.
Dusu-m'a la el acasă
Și mi-a dat haine frumoasă,
Noște haine nouă sure
Și m'a gătat ca pe un mire.
M'a încins cu curea lată,
Semn că eu nu mai am tată,
Iar în loc de măicuță
Datu-mi-a o pașculiță.
Baionetul dintr-o parte,
Să-mi fie drept ca un frate.
Datu-mi-a plumbi mulți și grei
Să-mi fie prietenii mei.
Iar după ce ne a'mbrăcat,
Cătră tren ne-a îndreptat.
Noi toți în tren ne am suit,
Trenul cu noi a pornit.
Patru zile și cinci nopți,
Zburară trenule cât poți!
A ciocia zi la amiază,
Vedem trenul că 'neciază;
Și noi ne coborâm jos,
În loc pustiu, nisipos.
Arză-te focul magună,
M'ai dus în țară străină!
Unde nu cunoșc pe nimeni!
Nici oameni ca pe la noi,
Nici nu vezi turme de oi.
Chiar nici faună cedulă
Nici ca în țara Iacului.
Și nici barba de pe deal
Nici ca la noi în Ardeal.
Asta țara Rusului
Arză-te para focului.
Rude țară, amără
Arzând în foc para!
Mulți părinți, copii și frați
Zac în ține îngropat
În țărâna ta puțică
În neperi pe vâlcă
Dacă de așa pământ
În țara ta m'ar
În bătăie de beler
Suntul tău de loc.
Că Rușii ză ne lupăm,
Para ne nău apărăm,
Zăcăm în neșam tot din
Fără că știm vreme Rus
Tot prin locuri nemălate
Peșni peșni multe și sate.
Fără pășune, fără este
Că 'barnău în epășie.
Pământ mulți, grăniță măsură.
Pășune nici o bucatură.
Iar în zăne următoare
Căci pe la sfârșit de seară,
Pe Ruși noi i-am aflat
Într-o pășune de brazi.
Și fărâșam pe ei „Sturac”,
Că s-au făcut pe toți scrum.
Și pușam cu puștele
De răsunau vâle!

Scârta Rusul cu grămate
De stăuză la șapte sate,
Dacă noi nu ne temeam
Ci ca să ne luptăm.
Picau Rușii cu grama în
Cum pică înna zăpada
Și picau și dintre noi
Că vara picau de plozi.
Zăceau morți, zăceau răniți,
De plumbii rusești loviți.
Când un plumb repede vine,
Și se îndreaptă cătră mine;
N'avu în vânt loc să-i ajungă
Făr' la mine în mâna stângă.
Sânele începu a-mi cure,
Iar eu de durere-a plânge.
Măicuță de-ai fi știut
Cu'n val de pânză-si fi venit,
Să-mi legi rana dureroasă
Precum mă grijeai acasă.
Dar eu pe nime având,
Sistem scobă jos plângând.
Așa stând o zi întregă
„Saniteț” venind mă leagă
La spital mă duc în grabă.
Iar acolo cât am stat
Rana mi-s'a vindecat.
Acum m'oi întoarcă iară

În câmpul de luptă-afară,
La frați cari l-am lăsat
Să lupte pentru Impărat,
Pentru țara ce-am jurat.
În contra dușmanului
Soldații Muscanului,
Cari încearcă să răpească
Patria noastră strămoșească.
Să-le arătăm să știe ei,
Că în pace suntem miel
În bătăie pui de lei.
Frunză verde din părau
Scrișam astea rânduri eu;
Nu de fală sau mândrie,
Ci de chin din cătanie,
Cari de tinerel l'am tras
Cu mult chin, cu mult năcaz,
Cari l-am tras prin bătăie
Prin depărtata Rusie.
Cei ce vor să le cetească
Și la noi să se găndească.
De noi cei instrăinați
Regu-vă nu vă uitați.
Și mai rog pe Dumnezeu
Să vă ferească de rău
Să n'ajungeți cu-am ajuns eu.
Tinerel ca vai de mine
Rătăcind prin țări străine.
Să fie destul cu mine,
Vă doresc viață bună
Că o floare din culuna.

Ioan Borzoș.

Crăciunul anului 1915.

De Chimu.

E Crăciunul, adică serbarea Nașterii lui
Iesuș Christos, în Măntăitorului lumii. E al doi-
lea Crăciun decând ne aflăm în marele războiu
european sau mai bine zis măcel din veacul al
douăzeciilea pământului lumii.

Cum l'am așteptat și cum m'au aflat
Crăciunul?

O să vedem!

Să luăm casa bogatului și casa săracului
cum în mulți multe colindă de ale noastre să
spune de casa bogatului și casa săracului.

Bogatul n'a așteptat cu drag acest praz-
nic de băușe deși hambarele lui sunt pline
pline de burate și cămara lui împodobită cu
cărnaț și ciolane de porc.

Nu l'a așteptat cu băușe deși bogatul n'a
putut îmbrăsa după plac, căci vâlele lui și albe
celea sau plătut cu prețuri ca în povești.

Casa lui să pare pustie ca și a săracului.
Nu e nici o băușe într'ansa. În sara Crăciu-
nului un moș bătrân ori o babă bătrână mai
răscălește cel foc patolat pe căni, nepoții dorm
că nu le vino nime la colindat.

Plâng, aducându-și aminte cum era în tro-
cut casa lor și familia lor și cum ea e azi. Ni-
me nu le cută casa. Ai casei cei buni sunt
duși în război și nu să știe sunt vii ori morți.

Și asta e Crăciunul bogatului!

Casa săracului. Dar' săracul pentru ce
și cu ce să fi așteptat acest praznic cu drag?
Cei ce ar fi trebuit să câștige ceea ce lipsă
pentru acest praznic, sunt în războiu ori în cu-
tara spital fără mânt și piniore ori poate sub
glia rece.

La casa săracului în sara Crăciunului nu
vezi nici semn de lumiaș; nici spiză pe vatra
focului. La multe case sunt numai copiii singuri
căci mama le-a murit, iar tata îi dus. De unde
foc și zăre la aceștia dacă nu-s lemne? Ele sunt
scumpe de mama focului. De unde să aibă să-
racul să dea pe un stângin de lemne 100—200
coroane?

Hambarele lui sunt goale. Cămara lui e
pustie, căci un purcelă fost cu 100 coroane iar
cucuruzul 50 cor. maja.

Săracul ar fi prea îndestulat pe acest Cră-
ciun și cu pâne uscată numai să fie.

De îmbrăcăminte nici vorba! Nici bieții
copii nu și-a putut trimite la școală din lipsă

Poezii din războiu.

Trandafir în rât crescut.
Măicuță când m'ai născut
Atunci bine și-a pîrut.
Maică de părero bună
M'ai făcut scutece de lână,
Cu care m'ai învălit
Ș'n cântări m'ai adormit.
Iar tata că sunt fecior
Și l'oi fi de ajutor.
Făcu leagăn pentru mine
Ca să dorm dulce și bine.
De tot răul m'ai ferit
Ca pe-o floare m'ai crescut
Dumnezeu vă răsplătească
Cu puterea cea cerească.
Dar când vă eram mai drag,
M'a jurat neamțul sub steag.
Când eram de-ajutorință,
Jurai neamțului credință.
Când era ca să v'ajut,
Pentru că ce m'ai crescut,
Neamțul neînduplecat,
Fără milă și păcat,
Cum răpește-un lup un miel,
Așa m'a răpit și el,
N'a întrebat că-s tinerel.
Când cătauă m'a luat,
La dor nu s'a cugețat;

de îmbrăcămintă și încălțăminte, căci o pereche de opinci a fost cu 10—20 coroane, iar cizmele 50—100 cor.

Iată așa l-a ajuns pe sărac acest Crăciun!

Și acum unde e voia bună a bogatului care în acest praznic își deschidea ușile pentru toți cari îl colindau? Unde e voia bună a săracului a cărui căsuță era altădată provăzută cu de toate?

Nu-i și nu-i! Pe bogat îl muncește un gând, pe sărac îl muncesc toate gândurile ce le poate suporta om pământean.

Și acest Crăciun e de jale și încă mai de jale decum a fost Crăciunul anului trecut.

Doamne nu da și un al treilea Crăciun în acest războiu, căci acela s'ar fi și mai rău.

Pățite și văzute.

I.

Las drumul și taiu drept peste hotar către turul bisericii. La marginea satului ajung la o cărare, care trecea prin oimier. O femeie în vârstă de mijloc venea în față cu mire. Ducea mănăcară la lucrășii din câmp. Lângă o cruce de lemn, cam învechită de vreme, pune merindea jos. Se apleacă pe cruce și începe a se boci:

Sotul meu, iubitul meu!
Mănăca-ai Dumnezeu!
Să ai parte de odihnă,
Cu totii dreptii împreună.

Mă pătrund vorbele femeii. Îi dau bineașă și voiesc să o mângâi. Femeia îmi răspunde tot bocindu-se:

„Nici s'am inimă de lut,
Ce-am iubit nu pot să uit“.

„Dumnezeu te mângâie femeie bună“, — ziseu și plecai în drumul meu.

Un fior rece mă cuprinde. Mi am adus aminte că în cimiterul unui sat sunt două cruci de lemn. Lângă acelea nu-i nimeni să plângă și se implorizeze „mila lui Dumnezeu“. Mă mutătră conștientă, că sunt rău, nici pentru mine nu m'am rugat bunului Dumnezeu și nici pentru părinții mei morți, pe cari îi uităsem.

N'am avut odihnă. Am corectat crucele părinților, deși eorțea m'a aruncat departe de locul nașterii mele. Cu evlavie am închinat lângă cruci. Vărsând lacrimi, m'am rugat bunului Dumnezeu pentru sufletele lor. Am pus legământ în sufletul meu, că voi fi mai bun, mă voi ruga mai des bunului Dumnezeu pentru mine și pentru sufletele părinților mei. Fie bunul Dumnezeu laudat, legământul îl țin și văd și cred, că:

1. „Aducerea aminte și pomenirea părinților și ai celor iubiți ai noștri, ne face mai buni, ne apropie de Dumnezeu și ne scapă de păcat“.

2. „Nemernic și uitat de Dumnezeu e tot cel ce-și uită pe cei iubiți ai săi după moartea lor“.

II.

Sfârșit de împrejurări, am petrecut odată sfintele sărbători ale „Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos“ pe drum. A doua zi întâlnesc pe drum un om bătrân, mergând către satul vecin. Era o vreme moale, drum rău, plin de noroiu căci nu văzuse bietul drum pastră decându-i lumea. Abia-și trăgea bătrânul picioarele. Îi dau bineașă și-l întreb; „încătrău baciule pe vremea asta urâtă?“ — „Da iacă d-le, mă poartă și pe mine prin tina asta urâtă dascălul nostru cel nou“. — Cum așa? — Doară duci ceva carte? — Duce-o focul d-le, numai și-oiu spune trăiască-te Dumnezeu:

La noi în sat, derând știu eu, așa a fost datina, că la Crăciun să umble pruncii cu steaua. Și eu am umblat când am fost prunc. Hei e de mult de-atunci, dară și-scuma mi-aduc cu drag aminte de bucuria noastră și a sătenilor. Nu era casă, unde să nu ne primiască, că trăiască-te

Dumnezeu, așa era datina și tot așa a fost la noi, că dela omul cel sărac nu poftim nimic, ci, dacă avea prunci, îl cinstiam noi din căpătare și era bucurie și'n casa bogatului și'n casa săracului. Astă vară, pela „Sânpetru“, ni-a murit dascălul bătrân; ierte-l Dumnezeu și-l odihnească, că tare om de treabă a fost, crede-mă că tot satul a plâns după el și ne am ales astă toamnă dascăl nou, tiner, numai de-acuma eșit dela învățătură.

Zic, acum în post, către dascăl: „da învăță pruncii să umble cu steaua?“ — „Ah, lasă baciule“ — îmi zice dascălul — „acele lucruri din bătrâni“. — „Lucruri din bătrâni, dară au fost bune“ — îi zic eu — „și n'ar trebui să ne lăsăm datina noastră românească.“ — „Numai cărnați fie la Crăciun, fără colinde și steauă putem fi“ — îmi zice dascălul. Am vrut să-i spun ceva, dară iară n'am zis. Numai atâta am zis: „D'apoi bunu-i și cărnațul pentru pântec; dară cărnați poate omul mânca și în altă ziă, cu steaua numai la Crăciun să umblă“, — și m'am dus în drumul meu.

— Crede-mă, d-le, numai de aceea mă duc în satul vecin să văd steaua. Sunt de 60 ani și'n tot anul am văzut steaua la Crăciun și-mi pare, că sfânta sărbătoare nu i întreagă, dacă nu văd.

Îmi venia să-i sărut fața bătrână dar rumenă încă a săteanului. Îi laud eugețul curat și îi spun că ar fi bine, dacă ne am ținea datinile cele bune din bătrâni și, ca să apăr și pe dascălul tiner îi zic: „D'apoi, zeu, n'a făcut bine dascălul, numai, știi domniata, așa-a tinerii, gândesc că numai ei știu ce-i bine. Dacă a mai înbătrâni se va mai deda și el cu datinile noastre.“

„Deda, deda, numai mă toon, că a fi târziu“, îmi zice bătrânul. Întăresc și eu, că așa-i. Ne dăm bineță și ne despărțim.

Pe drum îmi tot frământă mintea vorbelor bătrânului: „Deda, deda numai mă tem, că a fi târziu“. Cugetam în mine: noi Românii avem multe datini rele, avem însă și multe datini bune și frumoase moștenite dela moși strămoși. Acestea ni sunt tot așa de scumpe, ca și legea și limba. Dacă nu ne îndeloinicim cu ele — se uită și păcat, căci sunt o hrană sufletescă a firii noastre românești. Dacă să pierd datinile noastre bune și frumoase, atunci se rupe una din zălele firii noastre, cari ne încheagă ca neam într'un trup și într'un suflet.

Am auzit cotindu-se în sfintele noastre biserici, multe sfaturi și îndemnuri, date de marii noștri bisericești, ca poporul să se lase de unele datini rele.

Dacă ar fi după mine gândeam în mintea mea: „Eu aș da o poruncă, ca să se adune toate datinile noastre bune și frumoase; desbătându-le și alegându-le, le-aș face cunoscute tuturor preoților, învățătorilor și cărturarilor noștri, ca să le țină și să îndemne și poporul; ca să le țină.“

III.

Treceam printr'un sat românesc. Cam la mijlocul satului câțiva oameni dărmău o casă veche. Preste drum un bătrân cu plete albe sta la umbra unui nuc, bătrân și el.

Dau bineță și întreb pe bătrânul: „Bade dragă! care sunteți mai bătrâni, domniata ori nucul?“ — „Nucul e mai bătrân, când eram eu băiat, el era fecior și mă cinstea cu nuci. E sădit de tata, fie iertat.“

Din vorbele bătrânului bșg de seamă, că era trist și abătut. Mi se părea, că o jale adâncă apasă sufletul lui.

„Se face o casă nouă aci?“ întreb pe bătrânul. — „Ba nu domnule. — Până-i lumea ce a fost aci nu se mai face“. — „Am ajuns de răsul lumii“. — „Ni-am vândut lumina dom-

nule, trăiască-te Dumnezeu“. — „Se vede, că nu ne trebuie sau nu suntem vrednici de lumină“. Ochiul bătrânului, vorbind el, se scaldau în lacrimi.

Privesc locul, nu seamănă a curte țărănească. Presimțesc durerea bătrânului.

— „Doară școală a fost aci?“ — „Doară școală, școala noastră sfințită în legea noastră românească“. — „Aici am învățat și eu, aci am învățat toți din sat să cunoaștem pe bunul Dumnezeu, să ne cunoaștem legea noastră și să fim creștini adevărați.“

— „D'apoi nu va fi iară școală aci?“ — „Ba școală, dară nu școală sfințită în legea noastră românească, ci sătească ori comunală sau cumu-i zic.“

— „Și n'ați putut zidi iară școala confesională, care să se țină de biserică și legea noastră?“ — „Ba de putut am fi putut, dacă n'ar fi luat Dumnezeu duhul și darul său dintre noi“ — „Ne-am făcut cași prunci, cari nu ascultă de părinți“ — „La mulți nici legea noastră, lăsată de Dumnezeu sfântul, nu le mai place, fug de sfânta cruce și de tămăie, cași „Bată-l Crucea“, — se însemnează bătrânul cu semnul sfintei cruci — și zic, că ei sunt pocăiți și bapțiști și mai știe-i păcatul lor ce-a“ — „Destul, că se lapăda de lege și de neam.“

„Pentru toată lumea n'au voit să steie la cheltuielă, ca să zidim iară școală de legea noastră“ — „Comitatul a zis, că școala e veche și dacă nu zidim școală nouă, să ne mutăm casa școlii, că vatra o a satului și vor zidi ei școală comunală.“

„Am mers câțiva la el și i-am rugat să steie la cheltuieli, că doar frați sunt cu noi de-un sânge și de-o limbă. Ni-au răspuns, că lor nu le trebuie școală. În care să fie chipul Domnului nostru Iisus Hristos și sfânta cruce.“

„Ni au spus în față, că ei nu sunt frați cu noi, că sunt oameni luminați și curățiți de păcat; părinții, moșii și strămoșii lor au putut să fie frați cu noi, că au fost oameni păcătoși, dar ei nu.“

La vorbele aceste stăbe m'am turburat și li am zis: „Voi ziceți, că nu sunteți păcătoși, acensta nu e adevărat, căci sfânta Scriptură spune: că nu este om, care să fie viu și să nu păcătuiască. Voi sunteți frați cu noi de-un sânge și de-o limbă și vă lăpădați de noi, deși sfânta Scriptură zice, că, celce nu iubește pe fratele său nici pe Dumnezeu nu iubește.“ — Prin ce săteți voi iubirea de Dumnezeu? — Prin aceea că voiți să stricți tot, ce au făcut părinții, moșii și strămoșii noștri pentru binele și fericirea neamului românesc! Și lo-am dat pacē.

— „Așa am ajuns aci domnul meu! Eu zic, că acensta e pedeapsa lui Dumnezeu asupra noastră și mă tem, că vom peri, de va merge tot așa!“

Copleșit de durerea bătrânului și revoltat în inimă eram să cer blăstămul lui Dumnezeu asupra acelor fii rătăciți ai neamului nostru; dar m'am rețut și-am rostit în inima mea:

„Doamne dintru înălțime!
Pleacă și ochii n' Românime
Și ne dă la toți vârtute,
Care să ne ajute,
Să iubim cu înfocare
Legea, limba fără care
Nu este scăpare.“

Pe bătrânul l-am mângâiat cu pilde dela sfânta Scriptură, că bunul Dumnezeu nu pedesce un neam pentru câțiva rătăciți ai săi. E drept că ne împedecă în unele lucrări pentru binele neamului dară neamul tot nu va perli. A trecut neamul nostru și prin mai mari nenorociri. Să rugăm deci pe bunul Dumnezeu, să le descopere „Evangelia dreptății“ și să-i împreune cu sfânta biserică.

Știrile Săptămânii

Sibiu, 6 Ianuarie a.

Tuturoi citorilor și colaboratorilor noștri, le dorim în numele redacției „Foi Poporului” sărbători fericite, iar ostașilor noștri cari ostensec pe câmpurile de bătăie le urăm sănătate și izbândă.

Cătră abonați.

Numai câteva zile mai sunt până la sfârșitul anului acesta, care e al 23-lea dela înființarea foii noastre. In acest timp trecut, destul de lung pentru o gazetă românească, ne-am străduit să facem tot ce-am putut pentru îmbunătățirea foii, deși prețul de abonament e un bagatel. Dovadă despre ceace am făcut sunt numerii „Foi Poporului” din anii din urmă, când așa credem, foia noastră ajunsese a mulțami destul de bine pe orice cetitor. Ne simțiam deci pe calea înaintării continue și speram la un progres tot mai bun, care să ne facă cu puțință o și mai mare ridicare a foii.

Dar acum aproape 17 luni de zile a erapt marele războiu european, care, nu mai începe în doială, că ne a lovit din multe părți și pe noi, ca și pe alții. De atunci încoace numărul abonaților e în continuă schimbare: aci mai mulți, aci mai puțini, dupăcum se fac asen-tările și conchemările sub arme dar fiind și aceea, că cetitorii noștri se compun în cea mai mare parte tocmai din masele de jos ale poporului.

In legătură cu nesiguranța abona-ților merge mulțimea schimbărilor de adresa încoace și încolo, un lucru care încă ne îngreunează grozav administra-ția. In privința aceea-ta foile de zi au ajuns trtuși la un fel despăgubire, fiindcă guvernul le-a scutit de-a plăti în decursul războiului marea postală, care pentru fiecare număr face 2 bani. Foile săptămânale nu se bucură însă de acest favor. Parecă acestu n'ar fi încă dintre cele mai dorite de popor și mai mult cerute gratis prin spitale!

Pe lângă aceste neajunsuri din afară, războiul a adus pe capul nostru o seamă de neajunsuri interne: mai multe persoane, cari scriau la Foie, sau cari lucrau în tipografie au fost mobilizate. Locul unora s'a putut ocupa de alții, dar îndeosebi în tipografie a-vem azi mașini cari stau în nelucrare de peste un au de zile, deși în ele e capital de zeci de mii de coroane in-vestit. Iar când astă primăvară a trebuit să ne părăsească și editorul și redactorul

responsabil, n'a fost lucru ușor să putem asigura scuterea mai departe a foii.

De 17 luni de zile încoace, fiecare săptămână și lună ne pune în față la noi greutăți: nu treceam bine peste un neajuns cu ceazura, ne venia altal cu tipografia, posta sau expediția. Odată ne băga în gânduri dela cine să mai cumpărăm hârtie, care se impuținează și scumpește mereu, altă dată că ne tre-buie cerceală pentru tipărit, benzenă și alte diferite uleiuri scumpe în tipogra-fie. Pe scurt: câte greutăți ne-au adus acest an, numai noi știm!

Cu toate acestea, nu ne-am retras de loc dela postul și chemarea noastră. Iar în viitor de asemenea avem de cu-geț a nu ne lăsa nici în față celor mai mari greutăți, pe cari omul le poate încă învinge. Voim să rămânem cre- dincioși steagului desfășurat acum 23 ani, străduindu-ne a trece și prin aceste zile grele, nutrind speranța într'un vii-tor mai fericit.

In față împrejurărilor grele când toate materiile s'au scumpit așa de tare — spre pildă hârtia a ajuns azi la un preț aproape îndoit ca înainte de răz- boiu. — ne vedem însă constrinși și noi a urca prețul abonamentului cu o co-ronă la an, și adică dela 4 cor. 40 bani la 5 cor. 40 bani. Prin urmare, de acum înainte „Foia Poporului” va costa:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an 2 - 70 "

ceace. Vă rugăm a lua în seamă la trimiterea abonamentului pe anul viitor, spre care scop la numărul 55 am a- du s' mandata postale.

Când aducem aceasta la cunoștință, nutrim speranța, că toți cetitorii și abo- nații vechi înțeleg scumpetea din zilele acestea, și prin urmare, nu numai că ne vor rămânea credincioși și pe unii departe, ei vor îndemna și pe alți să aboneze „Foia Poporului”, care e cea mai veche și mai bună foie populară. Din parte-ne avem nădejde, că vom trece și peste aceste zile grele, astfel ca în curând să facem foia noastră și mai bună de cum a fost în anii trecuți până acum.

De încheiere mai amintim, că nu- meri de probă se trimit la dorință oricui gratis. E destul a ni se cere pe o carte postală, scriind adresa cât se poate mai lămurit.

**Redacția și Administrația
„FOAIA POPORULUI”.**

A eșt de sub tipar volumul de poezii „Sr- lucte” de redactorul nostru Dr. I. Broșu. Pre-

țul 2 cor. Il recomandăm cu toată căldura ceti- torilor noștri.

Inrolarea glotașilor și a voluntarilor asentați. Organul oficial și af-ș-le comunică aci diioștunea ministerială în urma căreia glotași nă- cuți la a. 1873, 1874, 1875, 1876, 1877 și cei din 1891, 1895, 1896 și gășiți apți la asen- țările ținute în luna Decembrie s. c. au să se prezinte pentru serviciul activ militar la 17 Ia- nuarie 1916 la comanda militară de honvezi, sau armata comună indicată pe legitimația de glosș. Tot atunci au să se prezinte — fără deo- sebite de anul nașterii — toți aceia cari au fost asentați ca voluntari, sau se vor asenta până la ziua prezentării la honvezi sau armata co- mună (chiar și în calitate de voluntari cu ser- viciul de un an). *Mașiniști și locarii dela ma- șinile agricole*, cari sunt în serviciile active ale acestor lo-comotive, până la alle dispoziții nu trebuie să se prezinte.

Târgul de țarnă al Sibiiului — ține în zilele următoare: In 6 și 7 Ianuarie 1916 târg de vite cornute; in 8 și 9 Ianuarie târg de cai; in 10 Ianuarie, Lună, târg de mărfuri.

Calendarul Poporului pe 1916

a apărut și s'a pus în vânzare.

Ca în toți anii, așa și acum, „Ca- lendarul Poporului” pe lângă partea ca- lendaristică mai cuprinde diferiți articoli literari, poezii populare și din războiu, staturi, anecdote etc.

O deosebită atenție s'a dat asupra războiului actual, despre care s'a făcut o descriere asupra tuturor întâmplărilor din acest an. Descrierea războiului e ilustrată cu multe chipuri interesante, cum și unii multe mape, astfel că ceti- torul își va putea ușor face o icoană a marilor frământări din zilele noastre, ca și cari nu s'a mai pomenit.

Nimenca să nu întrolase a comanda acest calendar atât de ieftin și potrivit în casa românească, pe care o împodo- bește de peste 50 de ani. De aceea nu-ș comanda alt calendar, până când nu ve- vedea „Calendarul Poporului” dela Si- biu. Prețul e tot cel vechiu: 40 bani un exemplar, iar pentru poștă 5 bani deosebit. Cioice comandă dela 10 bucați în sus, primesc rabatul cuvenit, ca și în anii trecuți.

Comande de călin- dare mai puțin de 10 bucăți trebuie plătite înainte, precum și cele de pe câmpul de luptă, altcum nu să trimit.

Cine dorește să se ocupe cu vinderea calendarului să ceară cât mai îngrabă condi- țile pentru vânzătorii de ca- lendare, cari să trimit la do- rință gratis și franco.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editura responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: „Tipografia Poporului”.

Azjgyházi járás! főszo!gabrótól.

Sz. 3228—1915.

2280

Pályázati hirdetmény.

Hőföll községben elhalálozás foly- tón megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindezokat, kik ezen állást elnyerni ohajtyák, hogy az 1906 é. XX. t. c. 3 § ban előrt minősítésüket, eddigi alkalmaztatásu- kat, erkölcsi életüket igazoló ok- mányokkal folszerelt pályázati kérvé- nyüket hozzám 1916 évi január hó 31-ig nyujtsák be.

Javadalmazás a törvényes fizeté- sen kívül:

1. Szabad lakás és fűtés . . . . . 500 k.
2. Irnoktartási atalány . . . . . 75 "
3. Marhatörzekönyvezetésért . . . . . 75 "
4. Irodátalány . . . . . 80 "
5. Postak-zelési díj . . . . . 30 "
6. Napiljálatalány . . . . . 110 "

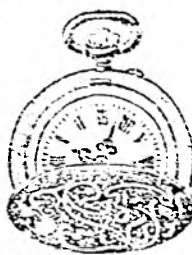
Ezenkívül a magánmunkálato- kért járó a vármegyei szabályrende- letben megállapított díjek,

A választás időpontját később fo- gom tudtul adni.

Ujgyház, 1915 december hó 27.

A járási főszo!gabrótól:
Prtkofszky s. k.

100.000 orologioe!

Din cauza războiului sunt silita pune în vân- zare 100.000 de oroloa- ge din argint imitat cu mașinarie Anker-Re- mont, excelență așezată în Rubine, pe lângă pre- țul de: 1 buc. K. 5.— 2 buc. K. 9.80 6 buc. K. 28.50 12 buc. K. 56.—

Asadară nimenca să nu întrolasă această ocazi- une de a-și comanda a- cest orologiu excelent și într'adevăr de jumătate ciastit. Comandă nu- mai decât, pentrucă în scurt timp vor fi toa- te vândute, 3 ani garanție în scris. Trimite pe lângă rambursă iar pe câmpul de luptă să trimite numai pe lângă trimiterea banilor în- tiate, prin

Simon Lustig!

Urentabrikslager, Neu Sandez 35.

Inserateie

numai atunci au va- loare mare, decât să începădese pretu- siveness, în toate țările, în toate cer- curile sociale. Pen- tru acest scop se ofera îndeosebi in- teres în „FOAIA POPORULUI”. . . . Informații și de- și comande să pri- mese la adminis- tratia „FOU PO- PORULUI”. . . .

Nr. 2659/915

2278

Concurs.

Spre întregirea primului post de moașă comunală în comuna Felek (Avrig) devenit vacant prin abdicare, se scrie concurs cu termenul până la 31 Ianuarie 1916.

Reflectantele să-și înainteze rugărilor până la termenul indicat la subscrisa primăriei.

Felek (Avrig) 30 Decembrie 1915.

Primăria comunală.

David, prim. Răduțiu, not. com.

E meritul războiului că am învățat să cruțăm!

Aceasta să manifestă jmai ales la produsele economice. Astăzi să prețuiesc multe cari până acum preste tot nu au fost luate în considerare.

Acuma e timpul pentru sfărmitul (smicuratul) cucuruzului. Până acuma au fost coceni cucuruzului o rămășiță fără preț!

Astăzi însă nu mai sunt!

Nu aruncați coceni de cucuruz pe gunoii, nu-i ardeți fără scop!

Moara cu cilindre în Dicsöszentmárton cumpără acești coceni cu bani scumpi și plătește pentru toată 100 kg. K 3.50

Atențiune!

Fiește care să adune coceni și să-i vândă în moara cu cilindre!

Mai consult-e dacă în fiește care comună să află una sau două persoane cari pentru o plată corespunzătoare adună acești coceni pentru moara cu cilindre.

Cine-e aplicat la acest servici să se înștiințeze la noi.

Dicsöszentmárton în Decembrie 1915.

Prima moară cu cilindre din valea Târnavei mici.

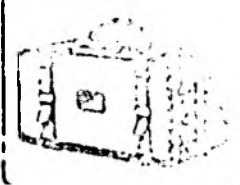
Albina Institut de credit și economii.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odnionară Societatea curelărilor)

Strada Cisnădiei 45 - SIBIU - Hellauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru călătorie, călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Căruțele de mașini, curele de cuant și legat, Sky (vârzoabi) permanent în depozit.

Toate articolele din bronz se repară și reparatură lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare depozit de hanuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

Sprînjiniți Industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie“.
Sibiu, Strada Ounei (Burgergasse) Nr. 7, Sibiu.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați.

Prețul după cursul zilei

1500 părechi de bocanci

cu prețul dela 20 cor până la 28 cor. Lucrați din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și militari.

Serviciu prompt.

Tot același depozit se află în strada Cisnădiei Nr. 49 sub firma **L. Ban.**

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

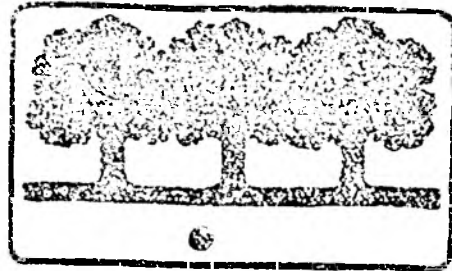
Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

DESCRIEREA

Această bere e căutată și răscădată de toți cei care o beau la oraș și la sate

REPERE

Că berea din această bererie se poate vedea și de acolo că este purtătorii sa lămurit pe berea...

„FOAIA POPORULUI“

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetitorilor noștri, spre întărire, în urma mai multor întrebări ce primim meru.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altunde, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; o destul a scrie noua adresă pe o carte poștală, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foala în vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

Vânzare de mobile.

Din cauza magazinului îngrămădit ajung la vânzare cu

prețuri reduse considerabil

cam 20 de mobile pentru camera de dormit, de domni, sufragerii, garnituri de club și salon, de culia și mobile singuratică, precum și covoare, perdele etc; la

EMIL PETRUȚIU, Strada Salz 37,

Fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47

Telefon Nr. 47

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și înzestrat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de pildă a celor căzuți în război, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în război vor avea scăzământ la plată.

Rugând să-mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stimă:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.